

सुराज्य

सोलापूर

सोलापूर, पुणे, सांगली, धाराशिव, लातूर, विजयपूर, कलबुर्गी, बिदर, बीड

www.surajyadigital.com

गुरुवार, दि. २१ सप्टेंबर २०२३

वर्ष : २१ वे अंक : ३५३ वा किंमत : ५ रुपये पाने ८

मोदी सरकार जिंकले, विरोधक अखेर नमले

महिला विधेयक लोकसभेत मंजूर
४५४ खासदारांचा भक्कम पाठिंबा

सुराज्य/विशेष प्रतिनिधी

संसदेच्या नव्या सभागृहातील लोकसभेत पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या सरकारचा अखेर विजय झाला. विरोधकांना शेवटी-शेवटी नमले घ्यावे लागले. त्यामुळे महिला आरक्षण विधेयक बुधवारी सायंकाळी मंजूर झाले. विधेयकाच्या बाजूने ४५४ तर विरोधात फक्त दोन सदस्यांनी मतदान केले. तब्बल दोन दिवस यावर चर्चा झडली. विरोधकांनी मोदी सरकारवर तोंडसुख घेतले. हे महिला विधेयक आरक्षण नसून मोदी यांचा इलेक्शनचा जुमला आहे, असा आरोप विरोधकांनी केला होता. भाजपने देखील तोंडीस तोंड असे उत्तर दिले. लोकसभा निवडणुकीच्या तोंडावर हे विधेयक आणून मोदी सरकारने विरोधकांची दमछाक केली होती. विरोधाची भूमिका न घेता विरोधकांनी अखेर या विधेयकाला मान्यता दिली. महिला आरक्षण विधेयक हे घटनादुरुस्ती विधेयक आहे. हे विधेयक आता राज्यसभेत सादर करण्यात येणार आहे. राज्यसभेच्या मंजुरीनंतर महिला आरक्षण विधेयक राष्ट्रपतीकडे मंजुरीसाठी पाठवण्यात येईल. त्यानंतर घटनादुरुस्ती होईल.

मागणी स्वातंत्र्यपूर्व काळापासूनची...

स्वातंत्र्यपूर्व काळातही महिलांना राजकीय आरक्षण देण्याची मागणी केली गेली होती. बेगम शाह नवाज आणि सरोजिनी नायडू यांनी १९३१ मध्ये तत्कालीन ब्रिटिश पंतप्रधानांना लिहिलेल्या पत्रात नवीन राज्यघटनेतील स्त्रियांच्या परिस्थितीबाबत उल्लेख केलेला होता. त्यांच्या मते, महिलांना कोणत्याही पदावर बसवणे हा एक प्रकारचा अपमान ठरला असता त्यामुळे महिलांनी थेट नियुक्ती न देता त्यांना निवडणुकांना सामोरे जाऊ द्यावे, अशी त्यांची इच्छा होती. संविधान संभेच्या चर्चेतही महिला आरक्षणाचा मुद्दा आला होता, पण तो अनावश्यक असल्याचे सांगून या मुद्द्यावर चर्चा टाळली गेली.

● स्वातंत्र्यानंतर समाजातील प्रत्येक घटकाला न्याय मिळेल अशी अपेक्षा करण्यात आलेली होती. त्यानंतरही महिलांना राजकीय आरक्षण दिले गेले नाही. त्यामुळे मागील पंचायत वर्षांमध्ये महिला आरक्षणावर मोठमोठ्या चर्चा होत गेल्या. १९७१ मध्ये स्थापन झालेल्या एका समितीने भारतातील महिलांच्या परिस्थितीवर आणि कमी होत चाललेल्या राजकीय प्रतिनिधित्वावर भाष्य केले. या समितीतील बहुसंख्य सदस्य विधिमंडळांमध्ये महिलांना आरक्षण देण्याच्या विरोधात होते, मात्र यापैकी काही सदस्यांनी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये महिलांना आरक्षण देण्याला मात्र पाठिंबा दिला. त्यानंतर हळूहळू अनेक राज्य सरकारांनी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये महिलांसाठी आरक्षण जाहीर करण्यास सुरुवात केली. महाराष्ट्राने याबाबत देशात पहिल्यांदा स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये आधी ३३% आरक्षण देऊ केले आणि नंतर ही मर्यादा ५० टक्क्यांपर्यंत वाढवली.

सध्या स्थिती काय आहे ?

१९५२ साली गठीत झालेल्या पहिल्या लोकसभेमध्ये फक्त २४ महिला खासदार होत्या. कालांतराने यामध्ये अनेक चढउतार आले मात्र लोकसभेतील महिलांची टक्केवारी कधीच १४ टक्क्यांच्या वर जाऊ शकली नाही. सध्याच्या १७व्या लोकसभेमध्ये महिलांची टक्केवारी १४ टक्के आहे. सध्या आपल्या देशात ७८ महिला खासदार आहेत मागील काळातही ६२ होती. संसदेतील महिलांच्या टक्केवारीबाबत बांगलादेश, पाकिस्तान, श्रीलंका आणि नेपाळ या देशांपेक्षाही भारताची टक्केवारी कमी आहे.

● महाराष्ट्र, आंध्र प्रदेश, बिहार, छत्तीसगड, झारखंड आणि केरळ यासारख्या अनेक राज्यांनी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये महिलांसाठी ५०% आरक्षण सुनिश्चित करण्यासाठी कायदेशीर तरतुदी केल्या. लोकसभेच्या पहिल्या महिला अध्यक्ष मीरा कुमारे या देखील कॉंग्रेसच्या सदस्य होत्या. महिला आरक्षण विधेयक देखील कॉंग्रेसनेच आणले होते मात्र खासदारांचे संख्याबळ नसल्याने हे विधेयक मंजूर होऊ शकले नाही. माजी पंतप्रधान राजीव गांधी आणि महाराष्ट्राचे तत्कालीन मुख्यमंत्री शरद पवार यांच्या नेतृत्वाखाली स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये महिलांना आधी ३३ % आरक्षण देण्याचा निर्णय झाला. महाराष्ट्र हे असा निर्णय घेणारे पहिले राज्य ठरले.

विधेयकातले ठळक मुद्दे : ► या आरक्षणामुळे महिलांची संख्या लोकसभेत किमान १८% होणार ► या आरक्षणात पोटआरक्षणही असणार आहे, ३३ टक्के पैकी काही जागा अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती वर्गाच्या महिलांसाठी आरक्षित असतील. ► हे विधेयक मंजूर झाल्यानंतरच्या पहिल्या जनगणनेच्या आधारे जी पुनर्चना होईल तेव्हा हे आरक्षण लागू होईल. म्हणजे २०२४ च्या निवडणुकीला हे आरक्षण लागू होणार नाही, हे जवळपास स्पष्ट आहे. ► हे आरक्षण १५ वर्षांसाठी असेल असं विधेयकात म्हटलं आहे. पण एस सी, एस टी आरक्षणप्रमाणे हे आरक्षणही नंतर वाढत राहू शकतं.

विखे-पाटलांच्या भंडारा प्रकरणानंतर पोलीस सतर्क

बच्चू कडूच्या दौऱ्यात कार्यकर्त्यांची तपासणी

सुराज्य/सोलापूर

पालकमंत्री राधाकृष्ण विखे-पाटील यांच्यावर धनगर समाज कृती समितीच्या कार्यकर्त्यांनी काही दिवसांपूर्वी भंडारा टाकला. या प्रकरणानंतर सतर्क झालेल्या शहर पोलिसांनी बुधवारी माजी राज्यमंत्री बच्चू कडू यांच्या दौऱ्यात पत्रकार आणि कार्यकर्त्यांची तपासणी केली. सर्वांनाच तपासून प्रवेश देण्यात आला.

शासकीय कार्यक्रमासाठी प्रहार संघटनेचे नेते आ. बच्चू कडू बुधवारी सोलापुरात होते. येथील शासकीय विश्रामगृहात बुधवारी सकाळी ११.३० वाजता त्यांची पत्रकार परिषद झाली. या प्रकरणाबाबत आलेले प्रहारचे कार्यकर्ते,

पत्रकार यांची पोलिसांनी तपासणी केली. पालकमंत्री राधाकृष्ण विखे-पाटील यांच्यावर भंडारा टाकण्याचा धनगर समाज कृती समितीच्या कार्यकर्त्यांनी रुमालात लपवून भंडारा आणला होता. पोलिसांच्या समोरच त्यांनी भंडारा टाकला होता.

या प्रकरणानंतर पोलिसांवर टीका झाली. त्यामुळे पोलिसांनी बुधवारी शासकीय विश्रामगृहात बच्चू कडू यांना भेटायला आलेले कार्यकर्ते, पत्रकारांचे खिसे, बॅगा, पाकिटे तपासली. पाकिटात काही लपवून आणले आहे याबाबत विचारणा केली. ही तपासणी झाल्यानंतरही पोलिस बच्चू कडू यांच्या आजूबाजूला कोण थांबले आहे, काय करत आहे याची पाहणी करीत असल्याचे दिसून आले.

७५ टक्के महिला आमदार, खासदार क्रियाशील नाहीत : आ. कडू यांचे परखड मत

सुराज्य/सोलापूर

आपल्या देशात कायदा आणि व्यवस्था यात फार मोठा फरक आहे. आपल्या देशातील संस्कृती ही कायद्याला अनुसरून नाही. गुलामीत राहणारी महिला अद्यापही धर्माच्या आणि जातीच्या संकटातून बाहेर आलेली नाही. ७५ टक्के महिला आमदार, खासदार आणि लोकप्रतिनिधी या क्रियाशील नाहीत. त्यांचे नवरेच सर्व काम पाहतात. त्याबाबत देश अद्यापही अडाणीच आहे, असे खळबळजनक मत आ. बच्चू कडू यांनी केले आहे.

प्रहार संघटनेचे अध्यक्ष तथा आमदार बच्चू कडू यांनी बुधवारी सोलापुरात

पत्रकार परिषद घेतली त्यावेळी ते बोलत होते. कडू म्हणाले, आपल्याकडे जाती धर्माचा मोठा पगडा आहे. इयं दंगली तिरंग्यासाठी होत नाहीत. इयं लोक तिरंग्यासाठी रस्त्यावर येत नाहीत. जिळा, हिरवा, भगत्याचा अपमान झाला की, लोक तिरंगा विसरून जातात आणि रस्त्यावर येतात. त्यामुळे केवळ कायदे करून उपयोग नाही, संस्कारही बदलले पाहिजे. कर्तृत्वाने वेगान्या महिला आणि आरक्षणातून वेगान्या महिला यात फार मोठा फरक पडतो. त्यामुळे त्या मतदारांसपात त्याचे परिणाम दिसतात.

आरक्षणाची चाई करत आहेत. ठीक आहे, पण ते लोकांमध्ये रुजवावे लागेल. इथे कायदे पाठतं कोण? कायदे करणे ही राजकीय गरज असू शकते, असंही मत त्यांनी व्यक्त केले.

तरुण शेतकऱ्याची आत्महत्या

सुराज्य : नैसर्गिक आपत्तीला कंटाळून एका २५ वर्षीय शेतकऱ्याने शेतातील झाडाला गळफास घेऊन आत्महत्या केली ही घटना बौड हंगल तालुका दक्षिण सोलापूर येथे बुधवारी सकाळच्या सुमारास उघडकीस आली. गोपाळ पांडुरंग जाधव (वय २५ रा. बोरळ कणस) असे मयत झालेल्या शेतकऱ्याचे नाव आहे. त्याने गुरुवारी सकाळी ११ वाजेच्या सुमारास स्वतःच्या शेतातील लिंबाच्या झाडाला दोरीने गळफास घेतला होता.

त्याला फासातून सोडवून शाहरुख शेख (मित्र) यांनी सोलापुरातील शासकीय रुग्णालयात दाखल केले होते. मात्र तो उपचारापूर्वी मयत झाला. या घटनेची नांद तालुका पोलीसात झाली आहे.

गौरी आगमनानिमित्त बाजारपेठेत गर्दी

सुराज्य : गणेशोत्सवास सुरुवात झाली असून आता गुरुवारी परोपरी गौरीचे आगमन होणार आहे. त्याच्या खरेदीसाठी बाजारपेठ सजली आहे. ज्येष्ठ गौरी सणानिमित्त बाजारामध्ये विविध वस्तूंच्या मागणीमध्ये वाढ झाली असून फराळाच्या पदार्थांच्या खरेदीसाठी महिलांनी गर्दी केली. यासोबतच आरास करण्यासाठीच्याही वस्तूंची खरेदी मोठ्या प्रमाणात करण्यात आली. सोन्याच्या पावलांने परी वेगान्या महालक्ष्मीचे भाद्रपद महिन्यातील आगमन हे मागल्याचा उत्सव म्हणून साजरा केला जातो. गुरुवारपासून उत्सव चालणार आहे. सजावट साहित्य, मकर, फळे, फुले, मिठाई, ज्वेलरी, इलेक्ट्रिक बाजार अशा सर्वच ठिकाणी महिलांची खरेदीसाठी बुधवारी गर्दी झाली होती.

तिसरा डोळा

- प्रकाश पोरे

३३%चे श्रेय १००% घेण्याचा प्रयत्न सगळे करताहेत!

कल्याण
136-03-247मुंबई
158-44-770

उजनीत येणारा दोंड्या विसर्ग पुन्हा वाढू लागला

सुराज्य/देंभुर्णी

उजनी धरणाच्या पाणलोट क्षेत्रात होत असलेल्या जोरदार पावसामुळे दोंड्या विसर्गात पुन्हा वाढ दिसून येत आहे. गुरुवारी सकाळी दोंड्या विसर्ग ४३० क्युसेक होता त्यामध्ये वाढ होवून संध्याकाळी २८०९ क्युसेक झाला आहे, त्यामुळे उजनीच्या पाणीसाठ्यात सकाळपासून किंचित का होईना वाढ होण्यास सुरुवात होणार आहे.

गेल्या दोन दिवसांपासून उजनी धरणाच्या पाणलोट क्षेत्रात पाऊस वाढल्यामुळे कधी कमी तर कधी जास्त पाणी साठा होत होता. परंतु बंडगाईन येवून वेगान्या विसर्गात गेल्या दोन दिवसात वाढ होत नसल्याने त्याचा परिणाम दोंड येथील विसर्ग होतो आहे. काल दोंड्या विसर्ग ४३० होता त्यात बुधवारी दुपारपासून

भीमा नदीत ५००० चा विसर्ग चालू

वाढ होत असून संध्याकाळी सहा वाजता तो २८०९ झाला. परंतु हा विसर्ग उजनीत वेग्यास जवळपास आठ ते दहा तास जागतात त्यामुळे सकाळपासून उजनीच्या पाणीसाठ्यात हळूहळू का होईना वाढ होण्यास सुरुवात होणार आहे. बुधवार दुपारपासून उजनीतून भीमा

नदीमध्ये वीज निर्मितीद्वारे १६०० क्युसेक आणि ८ दरवाजातून ३४०० क्युसेक असा विसर्ग चालू केला. त्यामुळे गुरुवार सायंकाळपर्यंत उजनी धरणातून १.५ सेंटमीटर पाणी कमी झाले आहे. उजनीतून सोलापूर पंढरपूर आणि सांगोला शहरासाठी

उजनीची पाणीपातळी पुढीलप्रमाणे

एकूण पाणीसाठा...४९२.६५० मी.
एकूण पाणीपातळी...२१४५.२१ द.ल.घ.मी.
उपयुक्त पाणीपातळी...३४५.२१ द.ल.घ.मी.
टक्केवारी...२२.८५%

पिण्यासाठी सोडलेले पाणी किमान दहा ते अकरा दिवस चालू राहील. त्यामुळे उजनीतील जवळपास सहा टीएमसी पाणीसाठा कमी होणार आहे. म्हणजेच दहा ते बारा टक्के पाणी कमी होणार आहे. परंतु दोंड्या विसर्गामध्ये थोडीशी वाढ होऊ लागल्याने जरा समाधानाची बाब आहे. उजनीला थोडासा दिलासा मिळणार आहे. तसेच उजनी धरणाच्या पाणलोट क्षेत्रात, धरणकाठच्या भागांमध्ये बुधवारी दुपारपासून चांगला पाऊस चालू झाल्यामुळे त्याचाही परिणाम उजनीच्या पाणी साठा वाढण्यात मदत होणार आहे.

डॉक्टरच्या गळ्यातील चार तोळ्याचे मंगळसूत्र पळविले

पंढरपूर : शहरातील एका महिला डॉक्टरच्या

गळ्यातील चार तोळ्याचे मंगळसूत्र मोटारसायकलवर आलेल्या दोन इसमाने पळवून नेल्याची घटना बुधवारी सकाळी घडली आहे. डॉ. च्या सुट्टे कापणे (वय ५७, रा. कराड रोड, संभाजीनगर, टाकळी, ता. पंढरपूर) या बुधवारी सकाळी साडे आठच्या सुमारास नवीन कराड नाका येथून कापेज हॉस्पिटलकडे जात होत्या.

या दरम्यान त्या सहारा हॉटेल समोरून जात असताना समोरून दोन इसम मोटार सायकलवर आले अन् त्यांनी चर्ची कापेज यांच्या गळ्यातील ४ तोळे वजनाचे सोन्याचे मणीमंगळसूत्र हिसका मारून जबरदस्तीने तोडून घेऊन पळवून गेले. या प्रकरणी शहर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

